

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DLXXVII. ad annum DXC.

Parisiis, 1644

Epistola CXI. Gregorii Papae I. Ad Syagrivm, Aetherivm, Virgilivm Et
Desiderivm Episcopos. Contra simoniacos, ac neophytes, & vetita
mulierum contubernia, atque vt Synodi quotannis fiant. De his ...

urn:nbn:de:hbz:466:1-15221

fraternitas vestra quosdam imaginum adoratores aspiciens, easdem ecclesiæ imagines confregit atque proiecit. Et quidem zelum vos, ne quid manu factum adorari possit, habuisse laudamus; sed frangere easdem imagines non debuisse iudicamus. Idcirco enim pictura in ecclesiis adhibetur, ut hi, qui literas nesciunt, saltē in parietibus videntē legant quæ legere in codicibus non valent. Tua ergo fraternitas & illas seruare, & ab earum adoratu populum prohibere debuit, quatenus & literarum nescii habent vnde scientiam historiæ colligerent, & populus in pieturæ adoratione minime peccaret.

EPISTOLA CXI.

GREGORII PAPÆ I.

AD SYAGRIVM, ÆTHERIVM, VIRGILIVM
ET DESIDERIVM EPISCOPOS.

Contra simoniacos, ac neophytes, & vetita mulierum contubernia, atque ut Synodi quotannis fiant. De his omnibus in Synodo tractari iubet, & ad se per Cyriacum abbatem referri.

Gregorius Syagrio, AEtherio, Virgilio & Desiderio episcopis Galliarum, a paribus.

CAPVT nostrum, quod Christus est, ad hoc sua esse membra nos voluit, ut per compagem caritatis & fideli vños in se corpus efficeret. Cui ita corde adhærere nos conuenit, ut quia sine ipso nihil esse possumus, per ipsum possimus esse quod dicimur. Ab arce capitis nostri res nulla nos diuidat, ne ab ea, si eius esse membra refugimus, relinquamur, & velut eiecti de vite palmites arescamus. Ut ergo Redemptoris nostri esse habitaculum mereamur, in dilectione ipsius toto mentis studio maneamus. Ipse namque ait: *Qui diligit me sermonem meum seruabit, & Pater Ioan.14. meus diligit eum, & ad eum veniemus, & mansiōnem apud eum faciemus.* Sed quoniam bonorum auctorū hærere aliter non valemus, nisi cupiditatē a nobis, quæ omnium malorum radix est, absindamus; per scripta præsentia, quæ alterno adinuicem desideratæ visitationis sermone nos sociant, fraternitatem vestram institutis apostolicis conuenimus, ut patrum regulis & præceptis dominicis innitentes, de

templo fidei auaritiam, quæ idolorum est seruitus, exclu-damus; vt in domo Domini nihil noxium, nihilque fina-mus adesse confusum. Nuntio siquidem apud nos olim discurrente vulgatum est, quod in Galliarum partibus sa-cri ordines per simoniacam hæresim conferantur. Et ve-hementi tædio mœroris afficimur, si in ecclesiasticis offi-ciis quemquam habeat locum pecunia, & fiat sæculare quod sacrum est. Quicumque vero hoc precii studet da-tione mercari, dum non officium sed nomen attendit, sa-cerdos non esse, sed dici tantummodo inaniter concipi-scit. Quid scilicet, quid per hoc aliud agitur, nisi vt nulla de aëtu probatio, nulla solicitude de moribus, nulla sit de vita discussio; sed ille solummodo dignus, qui dare pre-cium sufficerit, æstimetur? Ex qua re si recti libraminis examen pensetur, dum improbe ad inanem gloriam lo-cum festinat vtilitatis arripere, eo ipso magis quod hono-rem querit, indignus est. Sicut autem is qui inuitatus re-nuit, quæsusitus refugit, sacræ est altaribus admouendus; sic qui vltro ambit, vel importune se ingerit, est procul dubio repellendus. Nam qui sic nititur ad altiora conscendere,
Grat. 1. qu.
6. cap. 3.
 quid agit nisi vt crescendo decrescat, & ascendendo exte-rius interius ad profunda descendat? Itaque, fratres carissi-mi, in sacerdotibus ordinandis sinceritas vigeat, sit simplex sine venalitate consensus, pura præferatur eleætio, vt ad summa sacerdotii non suffragio venditorum proueçtus, sed Dei credatur esse iudicio. Nam quam graue omnino sit facinus, Dei donum velle precio comparare vel vende-re, euangelica est testis auctoritas. Templum enim Do-minus & Redemptor noster ingressus, cathedras venden-tium columbas euerit. Quid aliud est columbas vende-re, nisi precium de manuum impositione percipere, & sanctum Spiritum, quem omnipotens Deus hominibus tribuit, venumdare? Quorum sacerdotium ante Dei ocu-los cadere, cathedrarum vtique patenter euerfione signa-tum est. Et tamen exerit adhuc nequitiaæ prauitas vires suas. Nam cogit vendere quos decepit vt emerent: & dum
Math. 10.
Grat. 1. qu.
1. cap. 13.
Ioan. diac.
lb. 3. cap. 4.
 non attenditur quod diuina voce præcipitur, *Gratis ac-cep-tis, gratis date*, agitur vt crescat, & geminata fiat in uno eodemque delicti contagio, ementis scilicet & vendentis. Et cum liqueat hanc hæresim in ecclesia ante omnes ra-dice

dice pestifera subrepisse, atque in ipsa sua origine apostolica esse detestatione damnatam, cur non cauetur, cur non perpenditur, quia benedictio illi in maledictionem conuertitur, qui ad hoc ut fiat haereticus promouetur? Plerumque ergo aduersarius animarū, dum non potest in his quæ ad faciem sunt prava surrepere, callide specie quasi pietatis iniecta nititur supplantare; suadetque forsitan debere ab habentibus accipi, ut sit quod possit non habentibus erogari; dummodo vel sic venena mortifera eleemosynæ cœlata obumbratione transfundat. Nam nec venator feram, aut auem auceps deciperet, vel piscem piscator caperet, si aut illi laqueum in aperto proponeret, aut ille hamum esca absconditum non haberet. Omnino ergo metuenda & cauenda est hostis astutia, ne quos aperta nequit tentatione subuertere, latente telo sœuius valeat trucidare. Neque enim eleemosyna reputanda est, si pauperibus dispensetur quod ex illicitis rebus accipitur: quia qui hac intentione male accipit, ut quasi bene dispensem, grauatur potius, quam iuuatur. Eleemosyna Redemptoris nostri oculis illa placet, quæ non de illicitis & iniquitate congeritur, sed quæ de rebus congestis & bene acquisitis impenditur. Vnde etiam illud certum est, quia et si monasteria, aut xenodochia, vel quid aliud de pecunia quæ pro sacris ordinibus datur construantur, mercedi non proficit: quoniam dum peruersus emptor honoris in locum sanctum transmittitur, & alios ad suam similitudinem sub commodi datione constituit; plura male ordinando destruit, quam ille potest ædificare qui ab eo pecuniam ordinationis accepit. Ne ergo sub obtentu eleemosynæ cum peccato aliquid studeamus accipere, aperte scripturæ sacræ ordo nos prohibet dicens: *Hoftiæ impiorum abominabiles, quæ offeruntur ex scelere.* Quicquid enim in Dei sacrificio ex scelere offertur, omnipotentis Dei non placat iracundiam, sed irritat. Hinc rursus scriptum est: *Honora Dominum de tuis iustis laboribus.* Qui ergo male tollit, ut quasi bene præbeat, constat sine dubio quia Dominum non honorat. Hinc quoque per Salomonem dicitur: *Qui offert sacrificium de substantia pauperis, quasi qui victimat filium in conspectu patris.* Quantus autem dolor patris sit perpendamus, si in eius conspectu filius victimetur. Et hinc facile cognoscimus, quan-

Concil. Tom. 13.

Yyy

Prov. 21.

Prov. 3.

Ecclesi. 34.

tus apud Deum dolor exasperatur , quando ei sacrificium ex rapina tribuitur. Nimis ergo declinandum est, dilectissimi fratres , sub obtentu eleemosynæ peccata simoniacæ hæreseos perpetrare. Nam aliud est propter peccata eleemosynas facere , aliud propter eleemosynas peccata committere. Hoc quoque ad nos peruenisse non dissimili dignum detestatione complectimur , quod quidam desiderio honoris inflati , defunctis episcopis tonsurantur , & fiunt repente ex laicis sacerdotes , atque inuertere religiosi propositi ducatum arripiunt , qui nec esse adhuc milites didicerunt. Quid putamus quod isti subiectis præstaturi sunt , qui antequam discipulatus limen attingant, tenere locum magisterii non formidant? Quia de re necesse est, vt si & quamvis inculpati quisquam sit meriti , ante tamen per distinctos ordines ecclesiasticis exerceatur officiis : videat quod imitetur , discat quod doceat , informetur quod teneat, vt postea non debeat errare qui eligitur viam errantibus demonstrare. Diu ergo religiosa meditatione poliatur vt placeat , & sic lucerna super candelabrum posita luceat , vt aduersa ventoru vis irruens conceptam eruditionis flammarum non extinguat, sed augeat. Nam cum scriptum sit, vt prius quis probetur, & sic ministret, multo amplius ante probandus est qui populi intercessor assumitur, ne fiant causa ruinæ populi sacerdotes mali. Nulla igitur contra hoc excusatio, nulla potest esse defensio: quia cunctis liquido notum est, quæ sit in huius rei diligentia sancti & egregii solicitude doctoris, qui neophy whole ad ordines vetat sacros accedere. Sicut autem tunc neophytus dicebatur , qui initio in sanctæ fidei erat conuersatione plantatus: sic modo neophytus habendus est, qui repente in religionis habitu plantatus ad ambiendos honores sacros irrepserit. Ordinate ergo ad ordines ascendendum est : nam casum appetit qui ad summa loci fastigia postpositis gradibus per abrupta querit ascensum. Et cum idem apostolus doceat inter alia sacri ordinis instituta discipulum , manum non esse cuiquam citius impnendam; quid hoc celerius, quidve præcipitanter, quam vt exoriatur a summitate principium , & ante esse incipiat episcopus quam minister ? Quisquis ergo sacerdotium non ad elationis pompam, sed ad utilitatem adipisci

1. Tim. 3.

1. Tim. 3.

1. Tim. 3.

desiderat, prius vires suas cum hoc quod est subiturus onere metiatur; & si impar abstineat, & ad id cum metu etiam cui se sufficere existimat accedat. Ab re autem non facimus, si ad argumentū * rationabilium vsum rerum irrationabilium colligamus. Aptā namque ædificationibus de siluis ligna succiduntur, nec tamen adhuc viridibus ædificiū pondus imponit, nisi eorum viriditatem multorum dierum mora siccauerit, & apta ad necessarium vsum efficerit. Quæ obseruantia si forte negligit, citius superposita mole franguntur, & gignit ruinam ad auxilium res prouisa. Hinc etenim & medici, qui curam gerunt de corpore, quædam adiutoria recenti adhuc confectione formata indigent non offerunt, sed maceranda temporibus derelinquent. Nam si immature quis dederit, dubium non est quin sit causa periculi res salutis. Discant itaque, discant in officio suo sacerdotes, quibus animarum credita est cura, seruare quod diuersarum etiam artium homines docente ratione custodiunt, & a præcipiti se ambitione, et si non metu, saltem pudore contineant. Sed ne forsan ab hoc se prauæ consuetudinis quisquam velit obiectu defendere, fraternalitatis vestræ discretio rationis eos freno coerceat, & labi in illicitis non permittat: quia quidquid vltione dignum est, non ad imitationis, sed in exemplum potius debet correptionis adduci. Neque autem hoc quod similiiter corrigendum est patimur negligenter omittere. Nam quid prodest cuncta muniisse, si per vnum locum perniciose hosti præbeatur accessus? Cum his itaque qui in sacro sunt ordine constituti habitare mulieres prohibeantur. De quibus ne antiquus humani generis inimicus exultet, omnium definiendum consensu est, ut præter eas, quas sacri Canones complectuntur, alias secum mulieres habere non debeant. Quæ interdictio et si forte aliquibus ad tempus amara est, certum est quia postmodum ex ipsa animæ vtilitate dulcescitur, si vnde inimicus superare potuit superetur. Nec hoc quoque in hac solitudinis parte relinquisimus, quod de habendis per parochias Conciliis patrum prouidentia vtilitatis causa sanctum est. Vnde ne qua inter fratres dissensio, ne qua inter præpositos & subiectos sint foimenta discordiarum, in vnum coenire sacerdotes necesse est, ut & de incidentibus causis disceptatio, & sit salubris de

Concil. Tom. 13.

Y y y ij

ecclesiastica obseruatione collatio, quatenus dum per hoc & præterita corriguntur, & regulam futura suscipiunt, omnipotens Dominus fratum concordia collaudetur.

Cuius vobis adesse præsentia, si hæc obseruabitis, scitote;

Math. 18.

quia scriptum est: *Vbi fuerint congregati duo aut tres in nomine meo, ibi sum in medio eorum.* Si ergo adesse dignatur vbi duo vel tres fuerint, quanto magis non deerit vbi plures conuenerint sacerdotes? Et quidem quia de habendo bis in anno Concilio patrum sit regulis statutum, non latet. Sed ne forte aliqua impleri hoc necessitas non permittat, semel tamen in anno sine excusatione aliqua decernimus congregari, vt expectatione Concilii nihil prauum, nihil præsumatur illicitum. Nam plerumque, et si non amore iustitiae, metu tamen examinis abstinetur ab hoc quod omnium notum est posse displicere iudicio. Hanc, fratres carissimi, obseruantiam nostris relinquendam posteristeneamus, & omnia quæ ad eruditionem nostram sacris apicibus scripta sunt meditemur, atque ad ea quoscumque possumus incitemus. Certum quippe est, quia si toto corde præceptis nos salutaribus occupamus, omnem vitiorum labem effugimus: quia dum in his quibus ædificamur innitimus, locum sine dubio deceptionis excludimus. De his itaque quæ superius dicta sunt fraternitatem vestram auctore Deo volumus Synodum congregare, atque in ea, reuerendissimo fratre nostro Syagrio coepiscopo & dilectissimo filio nostro Cyriaco abbate mediantibus, omnia quæ sanctis Canonibus, sicut prædictum est, sunt aduersa, districte sub anathematis interpositione damnentur. Id est, vt nullus pro adipiscendis ecclesiasticis ordinibus dare aliquod commodum præsumat, vel pro datis accipere; nec ex laico habitu quisquam repente valeat ad locum sacri regiminis peruenire; neque vt aliæ mulieres cum sacerdotibus habitent, nisi hæc quæ sacræ, vt prædictum est, Canonibus sunt permisæ. De quibus cunctis, reuerendissimus frater noster Syagrius episcopus, cum omni Synodo, dilectissimo filio nostro Cyriaco abbate remeante, nobis quæ actæ sunt studeat renuntiare; vt subtiliter agnoscentes, quid & cum qua cautela, vel qualiter sit decretum, omnipotenti Deo de vita vestra ac moribus gratias incessabili per soluamus.

NOTA IACOBI SIRMONDI
SOCIETATIS IESV.

¹ Aetherio.] Lugdunensi episcopo, vt dixi. Fallitur enim Beda, qui Arelatensem fuisse putat libro i. historiæ. reliquorum vero sedes no-
tæ sunt ex superioribus.

EPISTOLA CXII.

GREGORII PAPÆ I.

AD AREGIVM EPISCOPVM VAPINCENSEM.

Consolatur de obitu suorum, hortaturque vt solicite suo munere fungatur. Dalmaticarum vsum illi, & archidiacono eius permittit, iubetque vt Synodo per Syagrium cogendæ intersit.

Gregorius Aregio episcopo de Galliis.

F RATERNITATIS vestrae afflictio, quam de amissione vestrorum vos hominum habuisse cognouimus, tantam nobis causam mœroris iniecit, vt quia nos de duobus caritas vnum fecit, cor nostrum in vestris specialiter vri tribulationibus sentiremus. Sed in hoc dolore multum me consolata est sanctitatistuæ ad animum reducta discre-
tio, quam & patienter ferre tristitiam, & decet de morte spe vitæ alterius longam non habere mœstitudinem. Ne ta-
men aliqua adhuc tribulatio in vestra mente remaneat,
hortor quiesce dolere, define tristis esse. Nam indecens
est de illis tædio afflictionis addici, quos credendum est ad veram vitam moriendo peruenisse. Habent forsitan illi iu-
stam longi doloris excusationem, qui vitam alteram ne-
sciunt, qui de hoc sæculo ad melius esse transitum non
confidunt. Nos autem qui nouimus, qui hoc credimus &
docemus, contristari nimium de obeuntibus non debe-
mus, ne quod apud alios pietatis tenet speciem, hoc magis
nobis in culpa sit. Nam diffidentia quodammodo genus
est, contra hoc quod quisque prædicat torqueri mœstitia,
dicente Apostolo: *Nolumus autem vos ignorare, fratres, de dor-
mientibus, vt non contristemini, sicut & ceteri, qui spem non habent.*
Hac itaque, frater carissime, ratione perspecta, studen-
dum nobis est, vt, sicut diximus, de mortuis non affligamur, sed affectum viuentibus impendamus, quibus &

Yyy ij .